

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 9-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta wyciąga się raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; na jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwarazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckim kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwarazowe wysyłkę dziennik DOPLACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROJOWICZA

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Wszystkie ogłoszenia nie podlegają opłacie pocztowej. — Zakonów redakcja nie odpowiada za ogłoszenia. — Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inzeratowym „Głos Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., wkład tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokółowski i synowie, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opslik, M. Dakea, H. Schneck, E. Brann, Kutschera & Schlerl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie P. F. Cos, w Bapczycach J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevisa, John P. Jones & Cie.

Nr. 493.

Kraków, poniedziałek dnia 19 listopada. 1906

ROK XIV.

Zwycięstwo autonomicznej myśli

Wniosek posła Starzyńskiego w kierunku zabezpieczenia uchwał sejmowych przed dowolną interpretacją § 12 ustaw zasadniczych przez rząd centralny uchwalono w pełnej Izbie ogromną większością głosów: dwustu przeciw trzydziestu!

Tak więc obrona autonomicznej zasady, za którą tyle gromów padało z obozów radykalnych na Centrum ludowe i całe Koło polskie, znalazła uznanie w całej Izbie, z wyjątkiem Wszechnienców i Rusinów. Nawet socjalni-demokraci oświadczyli się ostatecznie za tym wnioskiem, stwierdzając tem samem, jak niesłuszne były ich napaści i podejrzenia miotane na obrońców rozszerzenia autonomii.

Nie można jednakże uchwalenia wniosku posła Starzyńskiego nazwać rozszerzeniem autonomii w właściwym tego słowa znaczeniu. Wniosek ten bowiem zawiera tylko tyle:

„Zważywszy, że przy rozmaitych okolicznościach objawiły się wątpliwości, które sprawy należą do kultury krajowej, przekazanej we dług ordynacji krajowej ustawodawstwu sejmowemu, wzywa się rząd, aby przy rozstrzygnięciu, czy zarządzenie ustawodawcze ma być uważane jako sprawa kultury krajowej, a więc czy należy do kompetencji sejmów, trzymał się tej zasady, że do spraw kultury krajowej, zastrzeżonych ustawodawstwu sejmowemu, należą sprawy, które odnoszą się do produkcji rolnej i leśnej, do uprawy i utrzymania oddanego jej obszaru ziemi, jak prawo polowań i rybackie, hodowla bydła, ochrona pól, zarządzenia do zwalczania szkodników polnych i leśnych, utrzymanie, prowadzenie i ochrona w sprawach wodnych, melioracje i zabudowania potoków górskich, uregulowanie praw użytkowania lasów i pastwisk itd., dalej wszystkie sprawy ustawodawstwa agrarnego, jak postanowienia o podzielności gruntów, albo o ograniczeniu jej, o włościach rentowych, specjalne przepisy spadkowe dla chłopskich nieruchomości itd., jakoteż udział w uporządkowaniu służby polnej, leśnej i tak dalej.“

Uchwała ta jest tedy tylko wezwaniem i wskazówką dla rządu, aby nie ścieśniać przyznanej już ustawą zasadniczą władzy sejmowej, a w niczem nie przyznaje mu nowych jakichś praw, ani nie rozszerza jego zakresu ustawodawczego.

Dlatego też należy się spodziewać, że Koło polskie nie poprzestanie na samem uchwaleniu tej rezolucji, lecz starać się będzie o rozszerzenie praw sejmowych w inny stosowny i możliwy sposób. Rozszerzenie samorządu krajowego potrzebne jest przede wszystkim w trojakim

kierunku: w sprawach szkolnictwa średniego, w sprawach administracji kraju i w sprawach kolejowych. We wszystkich tych trzech kierunkach możliwe jest rozszerzenie wpływu Sejmu za pomocą rozporządzeń lub pism odrębnych, na podstawie których już i obecnie uzyskala Galicja niejako, czego dotychczas nie mają inne kraje koronne, a przede wszystkim język narodowy.

Twierdzą niektórzy, że to, co się uzyska przez jakieś rozporządzenia lub pismo odrębne, może być odjęte innem rozporządzeniem i pismem. Lecz obawy te są płonne, a ma tu zastosowanie w zupełności zasada: „*Beati possidentes*“.

Każdy z nas czuje to dobrze, że chociaż używanie języka narodowego zaprowadzone u nas zostało nie na mocy ustawy, to przecie dzisiaj nie tylko rozporządzeniem, ale nawet ustawą nie mógłby nam go odebrać żaden rząd ani parlament.

Takby też było z każdą zdobyczą, którą się dało uzyskać przez jakieś rozporządzenie rządowe.

Wobec tego, że obrady nad nową reformą wyborczą dobiegają do końca, a tem samem zbliża się kres żywota tego parlamentu, musi być dążeniem Koła polskiego, ażeby zanim ustąpi, uzyskało u rządu prawdziwe i rzeczywiste rozszerzenie samorządu.

W sprawach kolejowych, po upaństwowieniu kolei północnej jest ono tem potrzebniejszem, im uporeczywiej utrzymują się pogłoski, że na dworcu krakowskim mogliby dalej rządzić „von drausseny“ — których arogancja tak w Krakowie, jak jeszcze bardziej na odleglejszych stacjach, i teraz jeszcze daje się nam we znaki.

A jeżeli słuszne są obawy, że przyszły parlament, który z powszechnych wyjazdów wyborów będzie miał zapędy centralistyczne, to najpewniejszą zaporą przeciw zapędom centralizmu i rządów absolutnych parlamentu, byłaby stosowna zmiana administracji kraju i odpowiedzialność jej przed sejmem.

Dowodem tego autonomiczna administracja na Węgrzech, o której bierny opór rozbiły się wszelkie zapędy absolutyzmu. O reformie administracji kraju mówi się u nas już lat tyle, a dotychczas nie się nie zrobiło w tym kierunku z wielką dla kraju szkodą, którą dopiero teraz można należycie ocenić. Może w obecnej chwili, gdy jak słusznie powiedział poseł Staniszewski, myśl narodowa góruje w gruncie rzeczy czy ponad wszystkim, przy roztropnych zabiegach Koła polskiego w Wiedniu, dałoby się naprawić to długoletnie zaniedbanie.

—0000000000—

W obronie przemysłu drobnego.

Wiedeń, 18 listopada.

(Mm.) Wczoraj, dnia 17 listopada odbyło się posiedzenie komitetu popierania drobnego przemysłu (Gewerbeförderungsbeirath), rady przyboznej, funkcjonującej w ministerjum handlu. Przewodniczył obradom szef sekcji Hasenoehrl.

Z Polaków przybyli na to posiedzenie prałat ks. Pastor poseł do sejmu i do Rady Państwa; dalej członek wydziału krajowego galicyjskiego, dr. Jahl i poseł dr. Godzimir Małachowski.

Nasamprzód przeprowadzono rozprawę generalną. Podczas tych rozpraw członkowie Komitetu bez względu na narodowość wyrażali żal, że ministerjum skarbu wyznacza bardzo szczupłe fundusze na popieranie przemysłu drobnego. I tak na przykład w budżecie 1907 rok przeznaczono na ten cel, zwaną „Pauschalbetrag“, zaledwie 45.000 koron. Czterdzieści pięć tysięcy koron dla całego państwa! Czyż z pomocą kwoty tak drobnej można cokolwiek poważnego przeprowadzić czyż można podjąć akcję która istotnie dźwignęłaby drobny przemysł i uczyniła z niego źródło zarobku dla licznych sfer ludności.

Nikt nie może odpowiedzieć na owo pytanie twierdząco. Przeciwnie każdy zrozumie, że wobec tak skąpej sumy poparcie drobnego przemysłu musi wypaść bardzo nędznie. Dowodem najlepszym, iż się tak dzieje, a nie inaczej, jest fakt, że z petycji galicyjskich, traktowanych na wczorajszym posiedzeniu, *względniomono zaledwie jedno Towarzystwo Powroźnicze*. Dano mu maszynę Odrzucono natomiast prośby o zapomogę „Ligi przemysłowej“ i „Związku przemysłowego“.

Poseł ksiądz prałat Pastor postawił wniosek następujący:

Należy wysłać deputację do ministrów handlu i skarbu. Owa deputacja powinna się składać z pięciu członków. Zadaniem deputacji będzie żądanie o dobu pp. ministrów w imieniu komitetu, by w przyszłości wszystkie raty, spłacane co roku przez osoby postronne bądź na rachunek wziętych pożyczek w gotówce, bądź na rachunek otrzymanych maszyn, wpływały do funduszu komitetu popierania drobnego przemysłu. Dotychczas dzieje się inaczej. Owe raty zabiera ministerjum skarbu. Dzięki wprowadzonej zmianie fundusz przemysłowy, będzie wzrastał z roku na rok.

Komitet przyjął jednomyślnie wniosek ks. Pastora niezmiernie dla drobnego przemysłu ważny. Wybrano też natychmiast deputację. W skład deputacji wszedł z polskich członków komitetu poseł ks. Pastor. Owa deputacja udała się natychmiast do ministra handlu Dr. Forst przyjął jej życzenia bardzo przychylnie, poradził natoli zgodzić z wnioskodawcą, by deputacja przedłożyła owo żądanie także ministrowi skarbu, ponieważ decyzja przychylna tego ostatniego będzie mogła od razu pełnać sprawę na dobrą drogę.

Deputacja po powrocie od ministra handlu złożyła natychmiast sprawozdanie z powierzonej misji komitetowi.

—0000000000—

Liberalne halcynacje.

Oboz radykalny niewyczerpany jest w pomysłach, zmierzających ku temu, ażeby w społeczeństwie naszym szerzyć nieufność do „Polskiego Centrum ludowego“.

To jednak, co w ostatnich dniach puścił w świat organ tutejszej zżydziałej pseudo-demokracji, przekracza już zwykły zakres przekrecań i fałszywych oskarżeń, a zaliczona być musi chyba do umysłowych halucynacji i widm, trapiących widocznie liberalny dziennik po ostatniej klęsce wyborczej.

Pisze bowiem tak: „Centrum opiera się nie o biskupów, ale o **pewien zakon (!)**, który chce przy zbliżających się wyborach pewną rolę odegrać“.

W dalszym ciągu bredzi „Nowa Reforma“, rozprowadzając ten pomysł, że biskupi są wprawdzie temu nie radzi, i chęcieliby działać w myśl Papieża, usuwając duchowieństwo od polityki, ale nie mogą! (!!)“

Proszę się nie śmiać! Tak stoi czarne na białym w „N. Reformie“ i „Kurjerze lwowskim“, ku wielkiej uciechy żydowskich czytelników, na których te dzienniki swój byt opierają.

Widocznie znają one swoich czytelników i wiedzą, że w sprawach kościelno-religijnych można i młodać każde głupstwo, aby znaleźć poklask żydowski i wierzą w tych, którzy w nie nie wierzą prócz baśni i oszczerstw na Duchownych.

Polskie Centrum ludowe nie szukało i nie szuka żadnego oparcia o biskupów, a tem mniej o żaden zakon, którym wogóle nie wolno odgrywać roli przy wyborach i kandydować.

Polskie Centrum ludowe ma tyle wspólnego z biskupami i zakonami, że stoi na zasadach chrześcijańskiej etyki, i chce ją wprowadzić w ustawodawstwo.

Oparcie zaś ma Centrum ludowe przede wszystkim o lud rolniczy i robotniczy, a wzywa do pracy w duchu chrześcijańskiej demokracji wszystkie warstwy inteligentne, aby doprowadzić do harmonii społecznej, która w ostatnich czasach zamieniła się w zaciętą walkę klasową.

Mija się też „N. Reforma“ z prawdą, gdy twierdzi, że „księża centrowcy“ występują tak namiętnie, tak bezwzględnie, tak gwałtownie przeciw ludowcom, że się nie bez powodu obawiają tej ustawy (tj. paragrafu kaznodziejskie go Ferjancieza.)

Prawdą jest raczej rzecz odwrotna. Był czas, gdy rozbijali zgromadzenia żandarmi, starostowie itd., dziś rozbijają zgromadzenia centrowców ludowcy i socjaldemokraci. — Przeciwnemu pogwałceniu wolności zgromadzeń muszą się bronić — i będą się bronić centrowcy bezwzględnie. — Gdzikolwiek zaś ludowcy zachowują się na zgromadzeniach centrowych już nie przyzwicie, ale bodaj możliwie znośnie, tam z pewnością nie spadnie im włos z głowy i będą traktowani na równi ze wszystkimi innymi.

—00000000000—

Z Warszawy.

Szkic z chwili bieżącej.

Nie było późno, a jednak ulice Warszawy świeciły pustkami. Jan przebiegł ulicę Złotą, nie spotykając wcale przechodniów; tylko w dwóch miejscach stali żołnierze patrolu, przed którymi, stosownie do wydanego świeżo przepisu, musiał schodzić na środek ulicy. Doszedłszy do Marszałkowskiej, skierował się w stronę Saskiego ogrodu. Także na tej ulicy, stanowiącej jedną z najważniejszych arterji ruchu wielkiego miasta, pomimo wczesnej jeszcze pory, życie już obumarło. Czasami tylko spóźniony przechodzień zdążył szybkim krokiem ku domowi; magazyny, sklepy były pozamykane, płonienie latarni gazowych słabo rozświetlały długą perspektywę ulicy, a nieliczne otwarte jeszcze lokale publicznie były zupełnie puste. We soła, ruchliwa, wrzająca życiem zazwyczaj o tej porze Warszawa, obecnie wydawała się w pół umarłą, jakby przez miasto przeszła okropna zaraza....

Jan podążał w stronę mieszkania, położonego na Starem Mieście; skręcił zatem z Marszałkowskiej na prawo, przeszedł w poprzek plac Zielony, a gdy znalazł się na placu Kościoła Ewangelickiego i najspokojniej kroczył koło pałacu Kronenbergów, nastąpiła nagle rzecz zwykła w obecnych czasach, dla niego jednak w tym momencie najzupełniej niespodziewana.

Na rogu ulic Mazowieckiej i Królewskiej, w odległości kilkudziesięciu kroków od niego, padły

Wolność pruska.

Poznań, 18 listopada.

Jak rząd pruski, a po części i społeczeństwo niemieckie, pojmują wolność obywatelską, o tem świadczą następujące fakty, których potwierdzenia nie trzeba uwydatniać żadnym komentarzem:

Landraci tutejsi rozesłali do wszystkich nauczycieli taki tajny reskrypt:

I. Jeżeli dzieci szkolne pańskiej szkoły

1) wzbraniają się w nauce religii na zadawane im niemieckie pytania odpowiadać po niemiecku „po niemiecku się modlić lub przyjmować niemieckie katechizmy,

2) jeżeli swoim niestrajującym kolegom okazują wzdarcę lub nawet ich biją (!) wzywam Pana, żebyś Pan jeszcze tego samego dnia doniósł o tem mnie, albo odnośnemu komisarjатовi obwodowemu lub burmistrzowi, przy czem proszę nadmienić:

czy i w danym razie które z dzieci z nich są dziećmi urzędników państwowych lub komunalnych (sołtysów, ławników itd), członków dozorców szkolnych lub robotników zatrudnionych w zakładach państwowych lub komunalnych.

II. Gdyby Panu było wiadomo, że inne osoby, lub księża albo urzędnicy kościelni strajkującym dzieciom osobą udzielają naukę, to i to należy mi zaraz donieść.

III. W odnośnych doniesieniach proszę dokładnie podać imię i nazwisko, stan i miejsce zamieszkania odnośnego ojca lub osoby uczącej dzieci.

Cel reskryptu jest jasny. Chodzi o steryzowanie urzędników i robotników i wywarcie na nich presji, przy pomocy kar dyscyplinarnych, wydalania ze służby itp.

Dodaje, że urzędników państwowych Polaków niema już wcale, ale mamy jeszcze sporą garść polskich urzędników gminnych i robotników, zajętych w zakładach państwowych, n. p. przy kolejach. Tym wszystkim denuncjacja, do której reskrypt wzywa, może się dać okrutnie we znaki...

Drugi fakt:

Sąd w Zabrze (Śląsk górny) kazał odebrać rodzicom dziecko za to, że zakazali mu odpowiadać po niemiecku na godzinach religii, — i oddać je do zakładu rządowego na koszt rodziców.

Pogwałcenie ustawy i wyrafinowane barbarzyństwo dalej pójść nie może.

Z powodu tego orzeczenia będzie wniesiona w parlamencie interpelacja.

A w końcu, opis męczeństwa dziecka polskiego, podany przez ks. Kaczmarczyka z Warszawy.

dwa strzały bezpośrednio jeden po drugim, huk rozległ się tak blisko, że Jan mimowolnym ruchem cofnął się z chodnika w stojącą otworem część bramy pałacowej, która dopiero o dwa metry w głąb zamkniętą jest wrotami z kraty żelaznej. Zaledwie wykonał powyższy ruch bezwiedny, tuż koło niego przebiegł po chodniku mężczyzna, który widocznie szybko uciekał w stronę gmachu Towarzystwa kredytowego i prawie jednocześnie rozległo się kilka strzałów o krótkim charakterystycznym trzasku jaki wydają karabiny.

Cała powyższa scena trwała nie dłużej jak pół minuty.

Jan zrozumiał prędko, że pierwsze dwa strzały były rewolwerowe, następne zaś pochodziły z karabinów i były skierowane w stronę uciekającą, go; w danym momencie instykt zachowawczy nie pozwalał mu na opuszczenie chwilowego schronienia w bramie. Przeczeka tutaj parę minut, patrol zapewne pogoni za uciekającym, niebezpieczne zajście przeniesie się dalej na miejscu katastrofy zapanuje cisza, a on wtedy podąży ku domowi. Wobec gwałtownych wypadków myśl nadzwyczaj jest szybką u ludzi przytomnych; orientowanie następuje momentalnie, niestety niezawsze bywa trafne i w następstwach szczęśliwe.

Jan stał wciśnięty w głąb bramy od strony ulicy Królewskiej, skąd pochodziły strzały, zabezpieczając się w ten sposób od zblakanej kuli, która w obecnym schronieniu nie mogła go osiągnąć. Stał tak krótką chwilę, wyteża-

nia 12 hm. przed południem nauczyciel Fr. P. z Mieczkowa w parafii smoguleckiej, w powiecie szubińskim, schłostał dziewczętko 10-letnie, Józefę Tetzlaw, córkę gospodarza Jana Tetzlaw z Mieczkowa za to, że za przykazaniem rodziców nie chciała na nauce religii odpowiadać w języku niemieckim. Gdy dziewczętko zbite i skatowane schroniło się pod ławę, nauczyciel P. wyciągnął ją za warkocz, bił dalej, a nawet kopał nogami. Wśród tej kulturalnej operacji nauczyciel wołał po polsku do dziecka: „Ja ci sprawię polską naukę, jutro ci jeszcze lepiej dam“.

Dziewczętko przyprowadzono do mnie i po pokazano mi jego plecy, zadrzałem...

Gdybym był malarzem, może nalezyście zdołałbym opisać grę kolorów i ów obraz fantastyczny, jaki się przedstawił oczom. Ramiona i plecy dziewczętki przedstawiały krajobraz, którego barwy i tony na ostre mogły grozić chygroznego wodza husytów, zrobiono bęben. Podają nam dzieje, że ze skóry Jana Żyszki, zgroznego wodza husytów, zrobiono bęben. Sroga zemsta, ale to było po śmierci, gdy ta skóra była martwa i nieczuła. Ale w tym wypadku na żywej skórze wymalowano prętem obraz, w obec którego tatuowane skóry Indian są tylko marnem malowidłem. Czy podobna?

Kazałem ramiona i plecy dziecka sfotografować. Nie fotografię, ale raczej obraz żywą farbą malowany pobitego dziecka należałoby umieścić w atlasie anatomicznym i zachować w muzeum watykańskim, aby po wszystkie czasy świadczył, w jaki sposób — piszę i czytamy: prętem zaszczerpiano kulturę pruską na grzbiecie polskiego dziecka w roku od narodzenia Chrystusa Pana 1906.“

A tymczasem pisma niemieckie mają czelność oburzać się na okrucieństwa rosyjskich urzędników i oficerów i na pogromy żydowskie...

—000000—

Korespondencja.

Warszawa, 18 listopada.

Jak dotychczas ludność chrześcijańska Warszawy okazuje wielką opieszałość przy zgłaszaniu swych praw wyborczych. Jutro już upływa termin do składania deklaracji przez praw wyborców z kurji mieszkaniowej, którzy bez dopełnienia tego obowiązku utracą prawo głosu — a tymczasem napływ tych deklaracji od praw wyborców chrześcijańskich jest niezmiernie mały. Ogółem na 40.000 z górą praw wyborców tej kategorii złożono do dnia dzisiejszego w centralnem biurze wyborczem 19.152 deklaracji — w liczbie tej jednak przeważają deklaracje żydowskie, tak że nawet w tych okręgach wyborczych, w których żydzi stanowią

jęc słuch i usłyszał nadeiagające szybko kroki, kilku ludzi. Wpół oświetlone postacie zrównały się z bramą, i jedna z nich gwałtownym ruchem zawróciła ku wejściu do pałacu, stanęła — i wówczas nastąpił fakt, którego Jan najzupełniej nie oczekiwał, i zadrzał pod jego grozą.

Jasne promienie światła oblały całe wnętrze portyku, rozświetając wszystkie jego zakątki, na pierwszym planie widniała postać młodzieńca, wciśniętego w niszę bramy. O pięć kroków przed nim stał oficer policyjny, trzymający latarkę elektryczną, która za naciśnięciem oświetliła przestrzeń, pogrążoną przed chwilą w ciemności.

Zanim Jan zdołał słowo przemówić, na ustach oficera ozwał się gwizdek, a na ten głos momentalnie podbiegli żołnierze patrolni.

— Ręce do góry! — zakomenderowano po rosyjsku.

Jan czując się najzupełniej niewinnym, wypełnił stereotypowe żądanie, lecz w chwili, gdy policjant należący do patrolu dotknął się ubrania, przyszedł mu na myśl rewolwer, o którym na razie zapomniał. Okoliczność ta zanepokoila go; zanim zdoła udowodnić, do kogo broń należy i w jaki sposób przyszedł do jej chwilowego posiadania, narażonym zostanie na areszt i inne nieprzyjemności. Uprzedzając rezultat rewizji, rzekł do policjanta:

— Ja mam rewolwer przy sobie.

Wówczas stojący o parę kroków oficer zawołał do żołnierzy:

♣ JOZEF MASSAR ♣

Kraków, ulica Floryańska Nr.15.

Poleca na jesień i zimę: Nowości w Wetnie, Jedwabiu, Flanelach i Barhanach oraz ogromny wybór Konfekcji dziecięcej dla Panienek do lat 16 dla Chłopców do lat 14. ☉ Towar doborowy. Ceny umiarkowane.

znaczną mniejszość, jak np. w cyrkule III. liczb deklaracji żydowskich przewyższa o wiele zgłoszenia prawyborców chrześcijańskich. Jeżeli więc przez dzisiaj i jutro ludność chrześcijańska nie powetuje swej dotychczasowej opieszałości i nie pospieszy tłumnie do magistratu dla zapewnienia sobie prawa wyborczego, to dżina obojętność pewnych warstw naszego społeczeństwa wzmożeni niewątpliwie i tak już wielki wpływ żydowski w przyszłej kampanii wyborczej. A jak szkodliwą z punktu narodowego i karygodną byłaby ta obojętność ludności chrześcijańskiej, już teraz najwymowniej wskazują głosy pism... żydowskich. Tak, z powodu dotychczasowej naszej opieszałości przy składaniu deklaracji żydowskich, żydowski „Weg“ w artykule wstępnym wykazuje, że żydzi powinni i mogą przeprowadzić wybór obydwóch posłów z Warszawy! Jakimi to zaś posłami chcą uszczęśliwić żydzi stolicę Polski, nie tają się z tem wszystkie najrozmaitszych odcieni politycznych pisma żydowskie, przestrzegając ludność żydowską, aby nie głosowała na „asymilatorów“, którzy „nietylko nie dobrego nie uczynią dla żydów, ale im raczej zaszkodzą“.

Tak więc dzięki szczeroci wynurzeń pism żydowskich, wiemy, jak daleko sięgają uroszczenia żydów w obec przyszłych wyborów: zdaniem ich reprezentować stolicę Polski w przyszłej Dumie powinni nacjonalisci żydowscy, nie uniejący nawet, — jak to wyraźnie zaznaczono na posiedzeniu komitetu żydowskiego w Łodzi — mówić po polsku!

I tym bezczelnym uroszczeniom żydowskim pomaga z jednej strony nasza obojętność, a z drugiej — głupota i bezmyślność polityki P. P. S. Gdy żydowski „Bund“ oraz również żydowsko Soc. Dem. Kr. P. i L. gorąco agitują za wyborami iprowadzą w tym duchu agitację wśród ludności żydowskiej, „nasi polscy socjaliści z P. P. S., trwając w dalszym ciągu przy bezsensownej zasadzie bojkotu Dumy, nie cofają się nawet przed takimi nadużyciami, jak podstępne zdobywanie od prawyborców i niszczenie deklaracji. Naturalnie tego rodzaju sztuczki „polityki“ pepessowskiej, nie zbojkotują wprowadzić Dumy, ale natomiast są cenną pomocą dla żydów, aby mogli przeprowadzić jako „posłów z Warszawy“ chałatowych nacjonalistów.

Nad sprawą samorządu w Król. Pol. obraduje w dalszym ciągu specjalna komisja w Petersburgu. Według otrzymanych tu telegraficznych wiadomości w piątek omawiano organizację cen-

— Ręce mu trzymać!

W jednej chwili został ubezwładniony.

— Przecież ja nie stawiam żadnego oporu, — rzekł Jan spokojnie, — oświadczam tylko, że wypadkowo jestem w posiadaniu broni.

Policjant rozpiął mu palto i z wewnętrznej kieszeni wyjął rewolwer.

— Podaj to, — rzekł szybko oficer, wyciągając rękę. Skwapliwie pochwyił rewolwer i zaczął go oglądać bacznie przy świetle lampki elektrycznej.

Wreszcie rzekł półgłosem, jakby do siebie:

— Jest ptaszek; dzisiaj łatwo poszło; dwa naboje wystrzelone.

A później zwracając się do policjanta:

— Przetrzęsnać wszystkie kieszenie, podszewki, kapelusze. Gotów nam w drodze jakiego figla wypłatać.

Rezultatem nadzwyczaj szczegółowej rewizji, oprócz rewolweru, był zegarek, pormonetka, papierośnica, wreszcie éwiartki papieru, za pisane notatkami z dzisiejszych obserwacji astronomicznych, które miały posłużyć jako materiał do dalszej domowej pracy młodemu uczniemu.

Oficer pochwyił chciwie zapisany papier, spojrział na szeregi cyfr i znaków matematycznych.

— Pismo sekretnym alfabetem, — mruzczał przeglądając, i to się przyda, znajdziemy klucz do odcyfrowania.

Wreszcie podbiegł do Jana, ubezwładnionego przez silne ręce żołnierskie i zawołał głosem syczącym:

— Więc to ty, lotrze, strzelałeś!

Młody człowiek oszołomiony w obec położenia, w jakim się znalazł i otrzymanej obelgi, siłą się na spokój, zaczął odpowiadać wolno:

(Ciąg dalszy nastąpi.)

tralnego organu samorządu na całe Król. Pol. Według projektu rada centralna składać się ma z 75 przedstawicieli ra okręgowych po jednym na 100.000 mieszkańców. Warszawa i Łódź oraz Będzin z okręgiem tworzą oddzielne i wysyłają do rady centralnej: Warszawa sześciu, Łódź trzech, a miasta gubernialne oraz Częstochowa i Sosnowice po jednym przedstawicielu. Resztę 56 delegatów wybierają rady okręgowe, pro porcjonalnie do liczby mieszkańców.

Prezesa wybiera rada centralna z pośród swoich członków, a wybór ten zatwierdza car.

Zarząd centralny składa się z prezesa i z sześciu do ośmiu członków, wybranych przez radę centralną z pośród wszystkich, posiadających prawo wyborcze.

Kompetencja rady centralnej równa się kompetencji rosyjskich ziemstw gubernialnych z daniem spraw dotyczących potrzeb ogólnych dla dobra kraju ale rada centralna nie może narządzać samodzielności gospodarki organizacji niższych.

Mysł organizacji centralnej samorządu Król. Pol. zwalczały rządowi członkowie komisji dowodzącej bezcelowości (!) takiej organizacji. Wywoły ich odpierał p. Eustachy Dobieski, wykazując konieczność i pożytek organu, w którym ogniskowałyby się poszczególne organizacje samorządu lokalnego.

W sobotę dokonano znów w Warszawie masowej rewizji i obław. Silny oddział wojska i policji otoczył niemal całe przedmieście Czysta i dokonał szczegółowej rewizji w różnych domach, oraz w gazowni, poszukując składu broni. Przeszukano nawet elewatory zbożowe należące do intendatury. W tych sanych stronach na Woli, dokonano rewizji w fabryce maszyn Gerlacha i Pulsta. Rewidował naczelnik straży ziemskiej w otoczeniu silnego oddziału kozaków. W fabryce nie znaleziono, zaarrestowano jednak 12 robotników.

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

[Kraków 19 listopada.

— **Kalendarzyk kościelny.** We wtorek dn. 20 bm. Feliksa Walerego wyznawcy, Eustachego i Edmunda króla; we środę dn. 21 bm. Ofiarowanie Najświętszej Marii Panny i Alberta biskupa męczennika; we czwartek dnia 22 bm. Cecylii panny męczenniczki i Filemona męczennika.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** We wtorek dnia 20 bm. wschód słońca o godz. 7 minut 3; zachód o godzinie 3 minut 49; długość dnia godzin 8 minut 46.

— **Ważna wiadomość.** Korespondent „Dziennika Poznańskiego“ podpisany literami S. S. donosi jako rzecz pewną, którą słyszał z ust samego Skallona, że pismom polskim, wychodzącym w dzielnicy austriackiej i pruskiej, dany będzie wolny wstęp do Królestwa Polskiego, pod cenzurą która polegać będzie na tem, że artykuł, uznany za „niewłaściwy“, zostanie czernidłem zamazany.

Przed całym tedy dziennikarstwem polskim otwiera się nietylko nowe pole działania, ale także możność finansowego rozwoju.

Niewątpliwie wpłynie to również na większą krytyczność prasy galicyjskiej w powtarzaniu za pismami żydowsko-niemieckimi rozmaitych, często potwornych, a nieprawdziwych wiadomości.

Również panowie korespondenci do pism galicyjskich, pisujący pod pseudonimami: „Grońców, Michałów“ itp. będą musieli sumienniejsze pisma te obsługiwać, wiedząc, że każde ich zmyślenie i bajka dostawszy się do Królestwa, prędzej i pewniej znajdzie należyty odprawę.

Nie ulega tedy wątpliwości, że obalenie muru chińskiego, który dotychczas zagradzał pismom naszym drogę do Królestwa przyniesie nam wielkie pod każdym względem korzyści.

— **Koncert p. Gembarzewskiej,** który odbędzie się w piątek b. m. w sali starego teatru, budzi coraz większe zajęcie usprawiedliwione rozgłosem jaki utalentowana śpiewaczka zyskała w Krakowie podczas tegorocznego pobytu opery lwowskiej. Nader piękny, czysty i wydatny głos, umiejętność śpiewacka oraz głębokie pojęcie wykonywanych utworów to

najgłówniejsze zalety którym artystka zawdzięcza swe wielkie powodzenie. Doborowy zaś program da jej obecnie wielkie pole do popisu. P. Gembarzewska jest zmuszona zaraz po koncercie powracać do Lwowa, albowiem w tegorocznym sezonie pełnym nowości operowych, objęła pierwszorzędne role i już w dniu 27 b. m. śpiewa w Taubhäuserze.

W „Sokole“ krakowskim, odbył się wczoraj wieczorek wokalny - instrumentalny, urządzony staraniem nowo zawiązanego w łonie towarzystwa chóru męskiego. — Dzięki umiejętnemu kierownictwu p. Ant. Issakowicza, chór ten w ciągu krótkiego czasu doszedł do pewnego stopnia doskonałości, pozwalających mu na wykonywanie utworów zaliczanych do poważnych i trudnych. — Obok amatorskiej orkiestry „Sokoła“ pozostającej pod batutą p. L. Urygi, wzięli udział wieczorne pp. A. Szafranska, oraz S. Pichor. Pierwsza, odśpiewaniem kilku kompozycji, między niemi arji z opery „Gioconda“, oraz z „Mignon“, zyskała wśród licznej publiczności zasłużone oklaski zmuszające ją do dodatków. P. Pichor znany w naszym mieście skrzypki i kompozytor, piękną grą swoją, przyczynił się niemało do uświetnienia wieczorku.

— **Z teatru miejskiego.** Drugie przedstawienie „Sherlocka Holmesa“ odbyło się przy wysprzedanej widowni. Wyjątkowe zainteresowanie sensacyjną sztuką Conan Doyle'a skłania dyrekcję do powtórzenia tej komedii jeszcze raz w tygodniu bieżącym w Piątek. Srodowy afisz teatru zapowiada „Rewizora z Petersburga“; klasyczna ta satyra Gogola budzi zawsze w Krakowie, a zwłaszcza w sferach publiczności z Królestwa żywe a tak naturalne zainteresowanie.

W **Klubie pocztowym** odbył się w sobotę wieczór listopadowy, przy szczelnie wypełnionej sali. Po słowie wstępnym, wygłoszonym przez dra Bardla, nastąpiły produkcje wokalne- muzyczne w wykonaniu amatorów, poczem odegrano poemat dramatyczny A. Urbańskiego „Dramat jednej nocy“. Kierownikiem części muzycznej był p. Karpiński, reżyserję zaś prowadził p. Tyczyński; im też obok, wykonawców przypisać należy lwia część zasługi za dobry wynik wieczorku. — Obok wymienionego, wydział klubu zamierza urządzić szereg wieczorków podobnych, z których najbliższy odbędzie się dn. 2 grudnia pod kierownictwem p. Siebera. Poprzednio, w wigilię św. Katarzyny tj dn. 24 bm. urządza klub wieczorek tańczący, zaś 5 grudnia obchód św. Mikłaja dla dzieci.

— **Kadencja listopadowa sędziów przysięgłych,** przedłużona została do dn. 4 grudnia. Oprócz poprzednio wymienionych, odbędą się następujące rozprawy: dn. 23 bm. Stan. Młyński, zbrodnia ciężkiego uszkodzenia ciała; dn. 24 bm. Józef Grzesik, zbrod. podpalenia; dn. 26, 27 i 28 bm. Henryk Smólski i spół. zbrod. kradzieży; dn. 29 i 30 bm. Antoni Gostkowski zbrod. nadużycia władzy urzędowej; dnia 1-go grudnia Stanisław Szymański, zbrod. rabunku oraz Piotr Urbanek podpalenie; dn. 3 gr. Henryk Klein, zbrod. sprzeniewierzenia; dn. 4 gr. Maciej Fraś, zbrodnia rabunku.

W **Kole artystyczno-literackim** we środę d. 21 b. m. odbędzie się zebranie członków, na którym prof. Dr. Bylicki wykona na fortepianie kilka utworów pierwszorzędnych mistrzów. Następnie wspólna wieczerza. Początek o godz. wpół do 8-ej.

W **kołku chemików U. U. J.** na r. 1906 weszli do zarządu: M. Dziurzyński, jako przewodniczący; J. Sroczyński, jako zastępca, J. Salibill, jako skarbnik; do komisji rewizyjnej: K. Radwański i T. Skalski.

— **W Eleuterji** odbędzie się w sobotę dn. 24 bm. zabawa taneczna dla gości i zaproszonych osób. Początek o godz. 9

—oooooooo—

Repertuar teatru miejskiego.

Poniedziałek: „Dożywocie“ kom. w 3 akt. Al. hr. Fredry.

Wtorek: „Sherlock Holmes“ kom. w 4 akt. według Conan Doyle'a et Gillet'a.

Środa: „Rewizor z Petersburga“ kom. w 5 akt. N. Gogola. (popul.)

Czwartek: „Zakochana“ (L'Amoureuse) komedja w 3 aktach Jerzego de Porto-Riche.

Piątek: teatr zamknięty.

Sobota: „Amfitryon“ kom. w 3 akt. Moliere, przekład wierszem Franc. Zablockigo.

Po niskich cenach w wielkim wyborze na sezon jesienny i zimowy poleca

Franciszek Martin

w Krakowie, Rynek gł. 1. 12. Płaszcz, Żakiety, Peleryny i Sukienki dla pa-nienek do lat 16. Ubranka, paltoty, Zarzutki i Kurtki dla chłopców do lat 10, Kapturki, Kapelnsze, Czapki, Rękawiczki, Kamasze, Pończochy, Buciczki.

Bielizna dziecienna, jak również całe wyprawki dla niemowląt.

Niedziela: o godz. 3 popoł. „Ach to Zakopane“ krot. w 3 akt. C. Kraatza i M. Neala (ceny znizone do połowy).

O godz. 7-ej wieczorem „Amfitryon“.

Skład Fortepianów W. BARABASZ

KRAKÓW, L. 39, I.P. LINIA A-B.
(Dom W-go Wł. Fischera)

— Kronika lwowska. (kor. wł.) Towarzystwo politechniczne na posiedzeniu odbytem we środę 14 bm. uchwaliło w sprawie ustawowej ochrony tytułu inżynierskiego jednogłośnie rezolucyę jednobrzmiącą z uchwałami wszystkich austriackich Towarzystw Technicznych.

Polskie towarzystwo Filozoficzne odbyło sześć dziesiąte trzecie posiedzenie naukowe na którym dr. J. Łukasiewicz wygłosił odczyt: „Co począć z pojęciem nieskończoności?“

Do przykrych zajęć przyszło wczoraj na tu-tejszej politechnice i do demonstracji studentów przeciw znanemu socjaliście tutejszemu p. Stan-vel Leopoldowi Stanisławowi Leonowi Brzozowskiemu, który niedawno rozpoczął cykl odczytów z dziedziny socjologii w tutejszej Bratniej pomocy słuchaczy politechniki. Oto pojawiła się, wyda-na nakładem narodowych demokratów broszura, w której zarzucono p. Brzozowskiemu, że przed siedmioma laty dopuścił się w Warszawie haniebnej denuncjacji i wydał rosyjskiej żandarmerji wiele osób z obozu tak narodowego jak i socjalistycznego. Większość słuchaczy oburzyła się tem odkryciem nad wyraz zaś studenci socjaliści stanęli w obronie p. Brzozowskiego. Przyszło do awantur i podobno nawet do bójki. Jak utrzymuje jeden z dzienników tutejszych, pan Brzozowski podobno nie zaprzecza tej rewelacji, a tylko tłumaczy się, iż miał wówczas dopiero 20 lat, więc nie zdawał sobie sprawy z tego co popełnia.

Dezertor rosyjski, niejaki Chajne Freir doniósł policji, że zamieszkały z nim razem inny dezertor Hersz Rynnyk skradł mu pugilares, zawierający 272 koron i uciekł ze Lwowa prawdopodobnie do Ameryki.

Pod groźbą rewolucji. Przed sądem powiatowym rozegrał się wczoraj epilog tej tak przed paru miesiącami głośniejszej sprawy aresztowania słuchacza politechniki p. Jana Nowickiego i konfiskaty paczki browninów. Nowickiego skazano wówczas po rozprawie sądowej na 50 koron grzywny za przekroczenie patentu o broni. Poza tem prokuratorja państwa wytoczyła skargę przeciw p. Pieleckiemu, właścicielowi składu broni i pp. Szadkowskiemu i Kopeczyńskiemu, właścicielom pracowni rusznikarskiej i składu broni, zarzucając im sprzedaż broni w znaczniejszej ilości jednej osobie, na podejrzanym celu.

Oskarżonych bronił adwokat dr. Dwernicki. Oskarżeni bronili się tem, że nie uważali liczby sprzedanej broni za nadmierną, że zresztą sądzili że ta nabyta broń ma służyć na obronę przed pogromami bezbronnej ludności w Kiszyniewie i Białymstoku. Na podstawie tej obrony, wobec tego, że tłumaczenie obwinionych nie zostało niczem odparte, uwolnił sędzia wszystkich trzech od winy i kary.

— Tarnów 48 listopada. (Bandytyzm. Piki-nik obywatelski). Ks. Wojciechowi Bryndzy proboszczowi w Lisiej górze doręczono przed kilku dniami anonimowy list z wyrokiem śmierci, jeżeli w określonym terminie pod podanym adresem nie złoży kwoty 5000 K. List cały był odbitym na masie hektograficznej. — Przestraszony proboszcz udał się o pomoc do władzy politycznej w Dąbrowy, która poleciła mu wydać list pod wskazanym adresem na przynętę. Równocześnie zawiadomiono o tem żandarmerję, z poleceniem śledzenia ptaszków, którzy sami wpadli w ręce władzy. Dnia 14 bm. aresztowano na dworcu w Tarnowie Józefa Wójcikiewicza z Partynia, pomocnika handlowego bez zajęcia, który pytał listonosza o list pieniężny; w śledztwie prowadzonym przez komisarza Jasin-skiego, wydał on współnika J. Nowaka, nauczyciela z Kobierzyna, szwagra swego, z którym na spółkę listy anonimowe wysłali. Podobnej treści list wysłali przed kilku miesiącami do zakładu zakonne Sacre-Coeur w Hylifowskiej

górze, oraz do wydziału Rady powiatowej, gdzie umieszczono anonim przeciwko rzekomo zgubnej działalności ks. M. Co popchnęło ludzi tych do tego rodzaju operacji finansowych, trudno na razie dociec, sami oni zdaje się nie wiedzą, dlaczego to zrobili, zwłaszcza, że nie są tak naiwni, by nie wiedzieli, do czego ich robota prowadzi. Nowaka zaszus-pendowano jako nauczyciela, pozostawiono go jednak na wolnej stopie, Wójcikiewicz zaś znajduje się w więzieniu śledczym. Ta sama okolica powiatu jest widownią powtarzających się napadów i zbrodniczych machinacji.

Na I. Goldmanna, właściciela parowej cegielni i kaflarni, wracającego z tejże dnia 17 bm. do domu o godzinie 7 wieczór, napadło jakiś indywiduum i ciosem w twarz wymierzonym powaliło go na ziemię. Cios silnie wymierzony ubezwładnił p. G., napastnik zaś ostrem narzędziem zadał mu już leżącemu na ziemi kilka ran klutych, które spowodowały silny wpływ krwi. Rzeźmieszek potem oddalił się, Goldmann zaś pod wpływem świeżego powietrza przyszedł do przytomności i zawłókł się do domu, gdzie wezwany natych-miast lekarz opatrzył go i rany obandażował. Ponieważ rannemu nie zrabowano ani pieniędzy, ani kosztowności, wchodzi tu więc w grę widocznie jakaś zemsta osobista.

Piknik obywatelski odbył się dnia 17 bm. w salach hotelu Bristol. Zjazd szlachty okolicznej, a nawet z Sandeczczyny był nader liczny. Bawiono się ochoczo do białego rana.

— P. Wacław Zaleski został mianowanym szefem sekcji w ministerstwie rolnictwa. Syn b. namiestnika i ministra, wnuk namiestnika, który pod pseudonimem Wacława z Oleska, był jednym z pierwszych polskich folklorystów, należy p. Zaleski do najzdolniejszych urzędników młodszej generacji, i uniał zawsze w swej działalności połączyć poczucie obywatelskie z urzędowymi obowiązkami. Jego nominacja na wysokie stanowisko w ministerstwie rolnictwa jest także spełnieniem jednego z postulatów Koła, które zawsze domagało się powiększenia liczby polskich urzędników przy władzach centralnych.

P. Zaleski był w ostatnich czasach szefem biura prezydjalnego w namiestnictwie i zjednał sobie na odpowiedzialnym stanowisku ogólną sympatję.

Interesy polskie będą miały w p. Zalewskim obrońcę gorliwego i sumiennego, a wydział rolnictwa zyska w nim fachowego i znającego stosunki referenta.

— Z Czerniowiec donoszą: Senat tutejszego uniwersytetu uznał narodowość żydowską za odrębną, a czy wiecie, jak się to stało i dlaczego? Oto studenci żydzi na tutejszym uniwersytecie zapisywali się zawsze do narodowości niemieckiej, a że jest ich tu około trzy-stu, przeto przeważali Rumunów, Rusinów i Polaków i małemu naszemu uniwersytetowi wielką swoją liczbą nadawali charakter niemiecki. Kiedy na ich podanie, żeby senat uznał narodowość żydowską, władze uniwersyteckie odpowiedziały odmownie, żydzi oświadczyli, że wszyscy, jak jeden mąż zapiszą się, jako Rusini, jako Rumuni, a wtedy uniwersytet straci swój charakter niemiecki, bo kilkunastu prawdziwych Niemców nie będzie mogło nadawać mu tej cechy germańskiej. Władze uniwersyteckie przeraziły się tej groźbą i uznały narodowość żydowską.

— Żydowska sztuczka. Z prowincji donoszą: W pobliżu miasta S. w Galicji posiada baron R. majątek ziemski, a w nim duży park, graniczący prawie z miejską rogatką. Pewien żydek dowiedział się przez swoje stosunki z urzędnikami intendatury, że wojskowość ma zamiar w owej okolicy budować jakieś składy, magazyny, i że będzie musiała nabyć część parku od barona R., przylegającą do rogatek miejskich i do zajętych już wojskowych terenów. Udał się zatem do barona i za niewielką parcelę ofiarował mu 30.000 złr., dając zadatek 10.000. Tymczasem wkrótce potem, żyd dowiedział się, że wojskowość nie kupi gruntu, aby więc odzyskać zadatek wziął się na taki sposób:

W parę tygodni potem zjawił się u barona inny żyd, który ofiarował mu za tę samą parcelę 45.000 złr. baron oświadczył, że musiałby zwrócić pierwszemu nabywcy powyższy

zadatek. Żyd wówczas podnosi cenę kupna do 48.000 i daje 10.000 zadatku.

Baron, widząc, że w zupełnie uczciwy sposób może zarobić ośm tysięcy reńskich, zwrócił podwójny zadatek pierwszemu nabywcy.

Rzecz prosta, że drugi żyd więcej się już nie pokazał. Po upływie terminów spłaty reszty ceny kupna, baron zrytowany odszukuje drugiego żyda i pyta go dlaczego nie dopełnia warunków kontraktu, przecież przepadał mu zapłacony przez niego zadatek.

Na to żyd odpowiada z filozoficzną flegmą: — Niech przepadnie!..

A podstawą tej filozoficznej flegmy była ta okoliczność, że to pierwszy żyd przy pomocy swojego szwagra, zaryzykował te drugie dziesięć tysięcy guldenów, wydobyl pierwsze od barona...

—ooooooooo—

— Na wieczornicy zamknięcia sezonu oddziału kolarskiego „Sokoła“ odbyło się w obecności prezesa i kilku członków wydziału Towarzystwa rozdanie nagród zwycięzcom w zawodach kolarskich i konkursowych wycieczkach. Za wycieczki we wszystkie dni sezonu otrzymali nagrody Schloser za 5215. Stan. Ciośniński za 3240, M. Maliniak za 2408 km. za wycieczki niedzielne i świąteczne: Eug. Weiss za 3663 km. L. Fortuna za 2789, Ant. Kleczka za 2686 km. Odnakę za 23 wycieczek wynoszących więcej niż 100 km. w jednym dniu otrzymał Eug. Weiss. Z pań zdobyły nagrody A. Michalekowa za 1512, Skazowa za 1072 a „Tuberoza“ za 840 km. wycieczek niedzielnych i świątecznych. Dyplomy honorowe otrzymali d. Ant. Kleczka za wycieczkę ciągłą 643 km i Rudy za wycieczkę 554 km.

Z sali sądowej.

Sprzeniewierzenia.

Przed trybunałem sędziów przysięgłych pod przewodnictwem rad. dra. Grodyńskiego, rozpoczęła się dziś rozprawa karna przeciw Antoniemu Opalka, 40-letniemu kanceliście sądowemu w Jaworznie — o zbrodnię sprzeniewierzenia. — Opalka, który pobierał 2080 kor. płacy rocznej, mając powierzone prowadzenie ksiąg pieniężnych w czasie od r. 1912 do lipca r. z., sprzeniewierzył z różnych funduszów, o ile dotąd skonstatowano, kwotę 2349 kor. 78 hal. — Malwersacje ukrywał przez fałszowanie ksiąg, tak, że przy odebraniu tychże znaleziono wszystkiego brak kwoty 52 kor. 18 hal. — Mimo wykrycia stanu rzeczy i przyznania się Opalka do fałszowania wpisów w księgach, nie poczuwa się on do winy twierdząc, że nie wie gdzie się pieniądze podziały, pieniędzy tych bowiem nie ruszył. Przypuszcza, że kradł je ktoś inny, albowiem często mając wysłać jakąś kwotę, wyjmował ją ze skrzynki żelaznej i składał tymczasowo do szuflady biurka. Nieraz też zauważył, że pieniądze tych brakuje, a chcąc uwolnić się od podejrzeń przy rewidowaniu ksiąg fałszował wpisy potwierdzające wypłatę.

Oskarżenie wnosi zast. prokuratora dr. Gruszczyński, obronę zaś prowadzi obrońca spraw karnych p. Jendl. Na rzeczoznawcę powołano radcę rachunkowości p. Bronisława Dobrowolskiego.

Rozprawa rozpisana jest na dwa dni.

Ze świata.

Konstytucja rosyjska w aforyzmach. Jeden z dzienników rosyjskich zebrał bardzo ciekawą serję „aforyzmów“, wyjętych z różnych rozkazów i okólników, jakimi uwiecznili swe rządy w konstytucyjnej Rosji rozmaici wyżsi i niżsi „dyktatorzy“, począwszy od man strów a skończywszy na zwykłych komisarzach. Oto ciekawsze z tych aforyzmów:

„Nabojów nie żałować.“

Gen. Trepow.

„Natychmiast niszczyć siłą oręża buntowników, a w razie oporu palić ich mieszkania. Aresztowania nie odpowiadają celowi.“

Minister spr. wewn. P. Durnowo.

Janeczek & Ziembicki
KRAKÓW — Rynek 8.
naprzeciw kościoła św. Wojciecha.

polecają

największy wybór wyrobów ze skóry i brązu.

Telegramy.

Z Rady państwa.

Wiedeń. O godz. 3 minut 15 otworzył prezydent posiedzenie Izby poselskiej i zarządził odczytanie zgłoszonych wniosków i interpelacji.

Wiedeń. Na posiedzeniu sobotnim poseł Breiter, wniósł interpelację w sprawie aresztowania w Lwowie właściciela realności Bialica, a nie jak mylnie podała „Reichs-Coresp.“ — w sprawie aresztowania kolejarza Junge.

Izba panów.

Wiedeń. Następnego posiedzenie Izby panów odbędzie się 23 b. m. Na porządku dziennym między innymi: drugie czytanie ustawy o podwyższeniu gwarancji państwowej na kolej Trydent Male; ustawa aptekarska; uzupełniające wybory do delegacji.

Z komisji budżetowej.

Wiedeń. Subkomitet komisji budżetowej dla traktatu z Lloydem zakończył dzisiaj jeneralną dyskusję. Szereg mówców podniósł przeciw postanowieniom traktatu poważne wątpliwości. Również podniesiono żądanie, aby ewentualnie zawrzeć tylko prowizorium. Przejście do dyskusji szczegółowej uchwalono tylko z zastrzeżeniem, że podniety co do częściowej zmiany traktatu podniesione w dyskusji jeneralnej, będą mogły być poruszone także i w dyskusji szczegółowej.

Delegacje.

Wiedeń. Pod przewodnictwem cesarza odbyła się dziś o g. 1-ej w południe konferencja wspólnych ministrów w sprawach delegacyjnych.

Wiedeń. „Wien Ztg.“ ogłasza odręczne pisma monarsze do bar. Aerenthala i prezydentów ministrów: bar. Becka, dra Weckerlego, zwołujące delegacje na dzień 25 bm. do Budapesztu.

Konferencja związków gospodarczych.

Wiedeń. Dziś rozpoczęła się w obecności reprezentantów władz konferencja środkowo-europejskich związków gospodarczych przy udziale delegatów Niemców, Austrii i Węgier. Obrady zagał prezydent dr. Plener.

Wybory na Morawach.

Berno. Z wczorajszych ściślejszych wyborów do sejmiku morawskiego znany jest wynik z pięciu okręgów, a mianowicie: z Przerowa, Boskovic, Nowego Miasta, Gaji i Kromieryża. Wybrano dwóch socjalistów, dwóch katolickich narodowców i samodzielnego czecha.

—oooooooo—

Aresztowanie naucz. lud. w Warszawie.

Lwów. (Tel. pryw.) „Słowo polskie“ donosi z Warszawy, że w administracji narodowo-demokratycznego dziennika ludowego „Naród“ odbyła się wczoraj rewizja, poczem aresztowano 13 obecnych tam nauczycieli ludowych.

Oktoberyści.

Petersburg. W sali zebrań szlachty odbyło się wczoraj walne zgromadzenie „związku 20 października“, przy udziale kilkuset osób.

Guczkow, objawiając przewodnictwo zaznaczył w swym przemówieniu, że przyszłe wybory do Dumy dowiodą prawdopodobnie większego zrozumienia rzeczy i bardziej dojrzałych przekonań. Kto pragnie osiągnąć prawa obywatelskie na drodze rewolucji i wstrząśnięć ojczyzny, niechaj głosuje za kadetami i innymi stronnictwami, stojącymi po lewej stronie. Co się tyczy stronnictw prawicy, to dążności ich w kwestji agrarnej, robotniczej i szkolnej, są postępowo-demokratyczne. Będą one — powiada mówca — pożądanymi sojusznikami dla nas, jeżeli nie dziś, to w dzień po wyborach, w walce o strzeżenie prerogatyw monarchicznej władzy państwowej, dalej w kwestji narodowościowej i w kwestjach polityki światowej. Z drugiej strony — ja, który jestem zbyt wielkim konstytucjonalistą i który wierzę w świetną przyszłość monarchji rosyjskiej na zasadzie przyznania wielkich reform demokratycznych — widzę, że w obronie samowładztwa występują żywioły, które już nas doprowadziły do katastrofy. Boję się tych ludzi. Sądzę, że nie mogą oni podzielać naszych przekonań,

mianowicie w tym kierunku, że zasada monarchiczna musi być konstytucyjną co do formy i demokratyczną co do swych zadań. (Cywe oklaski).

Miliukin oświadcza, że praca ustawodawcza gabinetu stolykina jest wprawdzie co do formy antykonstytucyjną, jednakże w istocie swej działa pomyślnie, ponieważ odpowiada wymaganiom czasu i zyskuje uznanie ludności. Można w tem widzieć dowód, że nawet ciężka maszyna biurokratyczna przejmuje się zasadami manifestu październikowego. Zapowiada to na przyszłość pokojową wspólną pracę zastępców ludu z rządem.

Flewakow wygłosił mowę, w której powiedział między innymi: związek 30 paźdz. uważa ojczyznę nie jako posiadłość jednego stronnictwa, lecz przeciwnie — uważa stronnictwa za służbę ojczyzny. Kochamy naszą ojczyznę, nie chcemy aby krew naszych rodaków zalewała ulice miast rosyjskich. Pragniemy, aby panowała w kraju zasada równości obywatelskiej, nie zaś zmienny wpływ tego lub owego stronnictwa. Nie obiecujemy nic, czego byśmy nie mogli dotrzymać. Nie możemy podpisywać żadnego weksla, którego nie zdołamy wykupić. Jesteśmy obrońcami prawa i miłości. Jesteśmy przekonani, że pomyślność narodu nie leży w stali miecza, lecz w żelazie lemieszka. Jesteśmy przeciwnikami kr. yżów, na których przybija się nowych świętych, ale podziwiamy krzyż naszego Zbawiciela, który za cenę własnego życia wypowiedział słowa pokoju i miłości. Jesteśmy przeciwnikami monarchistycznych, ale monarchia nie jest naszą symbolą. Pomimo to jest dla nas święta, gdyż oddała ona kulturze naszego kraju wielkie usługi. Nie podamy jednakże ręki tym, którzy nie chcą monarchom rosyjskim pozwolić, aby panowali jako wyswobodziciele nad obywatelami, lecz żeby panowali nad niewolnikami. Jedność czyni siłnymi. Przystąpmy do urny wyborczej z modlitwą, by Bóg zesłał nam proroka, któryby zdołał Rosję uratować. Niech żyje wolna Rosja, kierowana przez cara, którego doradcami są najlepsze umysły i najlepsze serca ojczyzny.

Masowe aresztowanie P. P. S.

Warszawa (Pet. aj. tel.) Uczestnicy napadu na pociąg pocztowy na stacji Rogów t. j. dwaj główni sprawcy zostali uwięzieni. Napad zorganizowany był przez warszawskich i łódzkich członków P. P. S.

Nadto aresztowano siedmiu uczestników nieudanego zamachu na pociąg pocztowy kolei petersbursko-warszawskiej i stację Zamojska. Znalezione przy nich 10 bomb.

Uwięziono również tę osobę, która usiłowała w sierpniu wykonać zamach na pułkownika hr. Stenbocka.

Aresztowano obu zabójców pułkownika Jakowlewo.

Rozwiązano zebranie, w którym brało udział wielu członków P. P. S. Uczestników aresztowano.

Aresztowania w Kijowie.

Petersburg. Jak donoszą z Kijowa, poprzedniej nocy dokonano tam licznych rewizji domowych, przyczem aresztowano 79 osób, wśród nich 7 oficerów.

Kara za prośbę o ułaskawienie.

Petersburg. Z Tyflisu donoszą, że 28 tamtejszych popów pozbawionych zostało wszystkich godności duchownych za podpisanie prośby o ułaskawienie kilku osób skazanych przez sądy polowe.

Zamach w Połtawie.

Połtawa. (Pet. aj. tel.) Wczoraj o godz. 9 wieczorem zastrzelili na ulicy nieznanymi sprawcy komendanta garnizonu generała Pułkownika i przypadkowo przechodzącego żołnierza.

Bomba w Białymstoku.

Białystok. W ulicy Aleksandrowskiej nieznanymi sprawcami rzucono bombę. Detonacja była olbrzymia. Nikt nie odniósł szwanku.

Z Kaukazu.

Tyflis. W okręgu guryjskim zaginęło niedawno trzech policjantów. Obecnie stwierdzono, że zostali oni pojmani przez bandę rozbójników. Zwłoki jednego z nich znaleziono zakopane w polu.

„Za jednego winnego będzie skazanych dzieściu niewinnych“

Kataiski gen.-gub. Alichanow.

„Te miejscowości, których mieszkańcy pozwolą sobie na jaki gwałt będą rozstrzeliwane ogniem artylerji.“

Jen.-gub. Krzemieńczuku

„Mniej aresztujcie, więcej strzelajcie.“

Tambow, wice-gub. Bohdanowicz.

„Za jedną znalezione broń palną będzie cała wieś zrównana z ziemią.“

Gurja (Kaukaz) gen.-gub. Bauer.

„Uczestnicy zgromadzeń zakazanych, nie zniszczeni przez wojsko oddawani będą pod wojenny sąd polowy.“

Tyfliski gen.-gub. Timofiejew.

„Przekonywania zarzucić działające ogniem. Im więcej zabitych tem większa zasługa przed władzą. Pozostawcie po sobie wrażenie!“

Komisarz Łamanski.

Popi rosyjscy o konstytucji.

O ciemnocie popów rosyjskich, którzy są tak gorliwymi obrońcami carskiego samowładztwa i biurokratycznej samowoli, świadczy wystąpienie protorejera Wostorgowa na słynnym zjeździe „prawdziwych Rosjan“ w Kijowie. Jak z dumą zaznacza główny organ „czarnej sotni“, Mosk. Wied. ów wyższy przedstawiciel duchowieństwa prawosławnego dowodził tam iż konstytucja jest dziełem... szatana i wzywał obecnych, aby bronili się przed nią tak samo, jak przed djabłem! „Zaiste — wołał ów przedstawiciel prawosławia — mówię wam: bójcie się konstytucji, jak szatana. Zresztą od szatana wiara nas obroni, a konstytucja stokroć od niego straszniejsza“.

Naturalnie, to przemówienie protorejera wywołało wśród „prawdziwych“ Rosjan wielki entuzjazm nikt się nie znalazł toby zwrócił mu uwagę że przeciw tej „straszniejszej od szatana“ konstytucji nadał sam car — głowa cerkwi prawosławnej!

Perły cesarzowej Elżbiety. Paryski dziennik „Echo de Paris“, zamieszcza następujące opowiadanie:

Cesarzowa austriacka Elżbieta, posiadała jak wiadomo przepyszne klejnoty. Jednak w ostatnich latach swego życia, stały się one dla niej zupełnie obojętne; drogiem pozostał jej tylko cenny naszyjnik z pereł, które nazywała „łzami dziewczycy“. — Pewnego dnia zauważyła, że perły te tracą blask, a wkrótce potem we śnie usłyszała głos tajemniczy, który kazał jej perły zanurzyć w morzu i tam przez rok pozostawić, co im blask napewno przywróci. Cesarzowa zwierzyła się ze snu tego towarzysze, i wśród cichej nocy, popłynęły łodzią na morze, by naszyjnik do wody spuścić. Perły leżały w szkatułce, zaopatrzonej w liczne otwory tak, aby woda mogła przedostać się swobodnie. Szkatułka została na długim łańcuchu spuszczonej do morza, a łańcuch przeciągnięty przez pierścień do skały przymocowany. Brakło jeszcze tylko jednego dnia do ukończenia roku, który miał życie perłom przywrócić, gdy morderca ręka Lucchaniego przecięła pasmo dni żywota cesarzowej Elżbiety; skoro jej towarzyszka, która znała tajemnicę udała się na miejsce, by szkatułkę z toni morskiej wydobyć, zastała łańcuch przecięty. Obecnie podobno polecił cesarz Franciszek Józef przeszukać dokładnie dno morskie pod Korfu, gdzie perły złożono, mając nadzieję w ten sposób odzyskać cenną pamiątkę po ukochanej małżonce.

Wulkaniczne samobójstwo. W ostatnim czasie trzech młodych Japończyków popełniło samobójstwo za pomocą wulkanu. W ostatnim wypadku 20 letni samobójca w towarzystwie przewodnika udał się na szczyt wulkanu Azo. Chwilę siedział nad brzegiem krateru, paląc spokojnie cygaro. Nagle powstał, zapłacił przewodnika i ze słowami: »zegnaj mi!« rzucił się w zionącą ogniem przepaść. W pozostawionym liście oświadczył, że woli śmierć niż ubóstwo.

—oooooooo—

De Laroche & Co Cognac Koniaki tej marki są najlepsze i najtańsze, wszędzie do nabycia.

De Laroche & Co. Spółka, Kraków, Rynek główny 25.

Rozruchy agrarne przed sądem.

Cherson. Izba sądowa odeska rozpoznała sprawę rolną o zaburzenia w dobrach Zofjówka Rassalowa i w innych dworach. Włościanie zrabowali tam 20.000 pudów zboża, 500 sztuk bydła, zniszczyli bogatą bibliotekę, ograbili kościół i szpital, skąd wyrzucili chorego, zniszczyli mieszkanie urzędnika policyjnego, w którym na katafalku leżał zmarły syn. Straty Rassalowa wynoszą 600.000 rubli. Z 79 oskarżonych niewinniono 52, a 26 skazano na więzienie i na rotę aresztanekie.

Strejk szkolny w Wielkopolsce.

Berlin. Wbrew pierwotnemu zamiarowi. Koło polskie w parlamencie niemieckim postanowiło zainterpelować rząd w sprawie bezrobocia szkolnego w Poznańskim. Motywem do interpelacji będzie wyrok sądu w Zabrzu, skazujący dziewczynkę, która odmówiła w szkole odpowiadania po niemiecku podczas wykładu religii, na oddanie do zakładu poprawczego. Koło polskie oświadcza, że parlament jest kompetentny w tej sprawie, gdyż rozporządzenie powyższe sprzeciwia się kodeksowi cywilnemu który wyłącza za stosowanie kary zakładu poprawczego za przewinienia natury politycznej.

Majątki kościelne we Francji.

Paryż. Biskup z Quimper polecił fabrykom kościelnym swojej diecezji, aby ściągaly wszystkie należności za rok 1906 po dzień 11 grudnia i po sporządzeniu zamknięcia rachunków, przedłożyły mu pisemne oświadczenie, że obowiązują się majątek probostw oddać biskupowi lub jego zastępcy. Oświadczenie to ma także zawierać protest przeciw przejęciu tego majątku w ręce jakiegokolwiek zjednoczenia. Podobne warunki wystosowali także inni biskupi.

Audjencja w Watykanie.

Rzym. Papież przyjmował wczoraj popoł. w sali tronowej około 200 osób obcych i z Włoch: wielu osobom podał papież rękę do pocałowania i z kilkoma rozmawiał.

Bulgaria i Turcja.

Konstantynopol. Ekspozycja bułgarskiego nowego ministra spraw zagranicznych Stanciuwa co do Turcji i Macedonii wywołało w Ildizkiosku i u Porty dobre wrażenie i być może doprowadzi do lepszych stosunków.

Bandy greckie.

Aten. (Ag. Harasa). Codziennie donoszą o napadach, spełnianych przez bandy. We wsiach Cochino i Raniol zabito wiele kobiet i dzieci. W okolicy miejscowości Niuasta zabito kilka Greków.

Sprawa marokańska.

Paryż. W porcie Brest czynią przygotowania do demonstracji flot pod Tangerem, gdyż zachodzi obawa, że ludność marokańska wystąpi opornie wobec przeprowadzania w Maroko uchwał konferencji w Agliciras.

Eskadra japońska w Ameryce.

San Francisco. Japońska eskadra, której przyjazdu na wiosnę tu oczekują, składać się będzie z okrętu wojennego i dwóch krążowników. Dowodzić zaś będzie wiceadmirał Kataoka. Eskadra odwiedzi najpierw Honolulu, a w marcu lub kwietniu przybędzie tutaj.

Kopenhaga. Król i królowa wczoraj wieczorem odjechali do Berlina.

Rozruchy w Singapore.

Singapore. Rozruchy, wywołane przez chińskich, trwają w dalszym ciągu. Toczą się krwawo we walki uliczne. Władze miejskie zażądały

posiłków. Singapore leży na krańcu południowym półwyspu Malajskiego i posiada niezmiernie ważne znaczenie handlowe oraz strategiczne, panuje bowiem nad cieśną na Singapore, stanowiącą najkrótszą drogę morską pomiędzy Azją wschodnią a zachodnią. Należy do Anglii. (Przyp. red.)

000000

Pożar na wystawie obrazów.

Budapeszt. Na wystawie obrazów „Urania“ pożar. Liczne obrazy-gobeliny spalone. Szkoła wynosi 40.000 koron.

Burzliwy strejk piekarski we Lwowie.

Lwów. (Tel. pryw.) W sprawie strejku piekarzy donoszą: gdy majster piekarski Wojtalowicz wioził w towarzystwie parobka pieczywo na plac Benedyktyński, rzuciło się na niego około 20 strejkujących robotników piekarskich, przewrócili wóz na bok, poczem rozsyпали pieczywo i podeptali nogami, oraz pocięli nożami całe zaprzęgi konia. Woźnica i jego parobek tylko dzięki spiesznej ucieczce na podwórze klasztoru PP. Benedyktynek uchronili się od pobicia. W parę godzin potem dwaj robotnicy piekarscy pobili i poranili innego robotnika za to, że mimo strejku pracował. Również napadnięto na jedną piekarnię przy ul. Zólkiewskiej. Wpadło tam 4 strejkujących i usiłowało pracującego tam brata właściciela zmusić do zaprzestania pracy. Policja aresztowała 2 napastników.

Wiedeń. Król grecki Jerzy przyjął wczoraj na dłuższej audjencji ministra spraw zagranicznych Aehrenthala, poczem złożył wizytę ambasadorowi niemieckiemu Wedlowi.

Wiedeń. Ks. Karolina Marja Immaculata sasko-kobursko-gotajska, która w towarzystwie swego małżonka, przybyła 16 b. m. w odwiedziny arcyks. Walerji na zamek Walsee, zachorowała tam poważnie, doznawszy udaru. Z powodu ciężkiego stanu, nie można jej teraz przewieźć do Wiednia.

Berlin. Król i królowa duńska przybyli dziś o 10-ej rano do Berlina, powitani na dworcu przez cesarza, cesarzową, następcę tronu i jego małżonkę.

NADESLANE.

Rubryka ta nie pochodzi od Redakcji, która też za nią nie odpowiada.

Dr. Maryan Godlewski

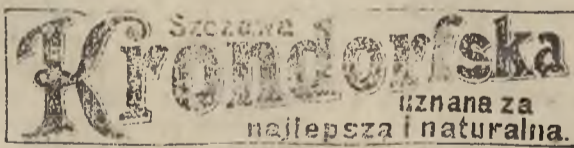
przeprowadził się na ul. Łobzowska 6 obok kościoła Zmartwychwstańców). 235)

Nowy zimowy zakład hydropatyczny

Dr. Ebersa będzie otwarty od nowego roku na Lido pod Wenecją
Najnowsze urządzenia lecznicze. Komfort pierwszorzędnym. Kuchnia i służba polska. Podróż z Wiednia 15 godzin. Adres o szczegóły: Dr. Ebers do 30. 11. Krynica od 1. 12 Lido Venezia. 2463 3

Skład fortepianów pianin

owych i przegranych, sprzedaje i wypożycza najtaniej za gotówkę i na raty instrumenta 1845
Z. Raba, ulica w. Jana L. 13

kwarcu i płynu
Sarga glicerynowe mydło
czyszczy skórę białą i delikatną.
Wszystkie do nabycia.
Sarga glicerynowe mydła
nadają się zarówno dla starszych, jak i dla dzieci w najwcześniejszym wieku jako znakomity środek czyszczący. Stosowany z najlepszym skutkiem przez znane powagi, jak prof. Dra Hebra, Sebald, Frühwald, Karol i Gustaw Brous, Schandlbauer i w. j. 72313b

Prawie nikt nie troszczy się o żołądek, jak gdyby on był mniej ważnym od innych organów w naszym ciele, których zaślabnięcie niepokoi każdego np. płuca. A jednak gdy żołądek nie funkcjonuje regularnie ustaje zdolność do pracy w całym ciele. Jest zatem obowiązkiem każdego człowieka, uważać na najmniejsze zaburzenia i przywracać natychmiast regularne funkcjonowanie. Do tego celu nadaje się balsam dra Rosa, od lat 40 z najlepszym skutkiem stosowany środek z apteki R. Fragnera ck. Dostawcy Dworu w Pradze. Środek ten jest do nabycia w tutejszych aptekach.

MATTONIEGO
GISSHÜBLER
naturalna
szcawa alkaliczna

CENY TARGOWE z d. 19 listopada 1906 r.

Pszonica biała	za 100 klg. od 17.10 do	17.30
„ czerwona i żółta	16.60 „	17.—
„ węgierska	16.— „	16.70
Żyto krajowe	13.— „	14.20
„ węgierskie	14.— „	14.50
Jęczmień na krupy	14.— „	14.70
„ browarny	14.50 „	15.20
„ na paszę	— „	—
Owies z odłatą akcyzową	15.30 „	17.—
Proso	— „	—
Jagły	28.— „	32.—
Tatarka	14.20 „	14.80
Kukurydza	12.40 „	12.80
Groch	19.50 „	23.—
Fasola	23.— „	32.—
Wyka	— „	—
Rzepak zimowy	31.— „	32.—
Koniczyna nasienne czerwona	— „	—
„ „ biała	— „	—
Tymotka	— „	—
Esparsetta	— „	—
Soczewica	40.— „	50.—
Słoma	4.— „	5.—
Siano	4.— „	5.—
Koniczyna pastewna	6.— „	7.20
Ziemniaki	3.— „	4.—
Jaja	kopę 3.— „	4.00
Masło	1 kg. 1.80 „	2.20
Spirytus na 95° Tralesa	1 hl. —	200.—
Okowita „ 75° „	— „	160.—

Najwytworniejsze ubrania na zamówienia;

najświeższe, najmodniejsze, materyały krajowe, angielskie i franenskie.

Jedyny skład gotowych ubrań własnego wyrobu

Związek kat. Krawców w Krakowie, ul. Floryańska 7- tuż przy rynku

MACZCE GURGULA

należy się pierwszeństwo przed innymi podobnymi przetworami do nas z Prus i innych krajów sprowadzanymi, albowiem jak to analizy wykazują zawiera składniki korzystniejsze do odżywiania dzieci, jak przetwory zagraniczne. — Jest wyrobu krajowego! Nie jest droższa! Do nabycia w aptekach. Przepis użycia do każdej puski dołączony.

Cytryści

2487
wymaga 6 kawałków na cytry
katalog 1907 gratis od J. Neu-
schner, Garkau, Böhmen.

Motor naftowy

lub 2484 3

benzynowy

3 silny potrzebny do wynajęcia
kupna. Ołerty adresować
y. A. Swiderski Łobzowska 26.

o wynajęcia zaraz

stajnia

kilka koni. Lubicz 2. Wiado-
ść u stróża. 2486 3

Proszę żądać

gratis i franco
mego bogato illustro-
wanego polskiego
cennika z przeszło
1000 odbitkami zegar-
ków, wyrobów sre-
brnych i złotych.

KANNS KONRAD

pierwsza
Fabryka zegarków
w Bruex Nr. 948
(Czechy).

wdziwy nikłowy kotw. remont.
z Łańcusk. K. 4. — 3 zegar-
K. 11.50. Tenże z podwójna ko-
K. 6.80. Nikłowy budzik
2.90, 3 sztuki 8.—, w nocy z
ścianą tarczą K. 3.30, 3 sztuki
—, Nie ma ryzyka! Dowolna
miana, lub zwrot pieniędzy.

Spółnik

korzystnego interesu, mają-
go się produkować po wię-
szych miastach Galicji i Au-
ryi, z kapitałem 1200 zł. po-
tebny zaraz. Zgłosz: **Pędzi-
ków 3, Zawadzki.** 2500 3

powodu powiększenia interesu
mę jeszcze kilku

Zastępców

plików) do przyjmowania za-
mów na różne najnowsze ar-
ty cieszące się wielkim poku-
p. Zgłoszenia przyjmuje: Firma
fil Gadulski w Podgórzu
Krakusa Nr. 25. 2457 5

Specjalista kawiarni i zarządzająca

owo uzdolniona do dużej pol-
kawiarni i mleczarni w Kijo-
Oferty nadsyłać: **Zarząd
kawiarni Udziółowej Kijów.**
erańka No. 6. m. 26. 2482 3

potrzebna kucharka

zakomitemi świadectwami z du-
domów od 1 grudnia. **Lore-
ska 4 I. p.** 2483 2

orebski & Zimler

oków, Rynek Ł. 8.

polecają

onki,
łazki,
łki,
y jedwabne,
py żałobne,
asy,
maszki kościelne.

NOWOŚĆ:

ono japońskie

Pożyczki

wia za kondyktym i bez kon-
n, dla P. T. urzędników, ofice-
w ogólności, profesorów, wieleb-
duchowieństwa, nauczycieli,
muszy, lekarzy, adwokatów i
tazy. **Reprezentacja Be-
nen-Verein** we Lwowie ul.
nika 28. 2410 1

Ceres

łuszcz do potraw
nie jest żadnym

surogatem.

Ceres tłuszcz do potraw
wyciska się ze świeżych suszo-
nych orzechów kokosowych w
naszych przyrządach.

Ceres tłuszcz do potraw
daje przeto największą gwaran-
cję za absolutną czystość i hy-
gieniczne sporządzenie

N. B. Podajemy ceny konkurencyjne
Ceresu, przy których każda gospodyni
zarobić może 15.000 kor. gotówką.

Bliższe warunki można otrzymać u
każdego lepszego kupca.
Oddz.: Srodków spożywczych „Ceres”.
2232 3 Georg Schicht A-G.

Rządow uprawniona

Fabryka wód mineral. sztucznych i specjaln. leczniczych
pod firmą

R. RZĄCA I CHMURSKI

w Krakowie, ulica św. Gertrudy, L. 4.
wyrabia pod kontrolą komisji Przemysłowej Tow. Lekarskiego
krak., polecone przez toż Towarzystwo 3200

WODY MINERALNE SZTUCZNE

odpowiadające składem chemicznym wodom:

Gillickiej, Gieszhüblerkiej, Selterkiej, Viehy, Nomburg, Nissingau,
tudzież specjalne lecznicze jak: litową, bromową, jodową, żel-
zistą, kwaśną oraz wody mineralne normalne przepisu profo
Jaworskiego. Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach
cenniki na żądanie darmo.

Największy Zakład Pogrzebowy Jana Wolnego

Główny skład i fabryka trumien ul. ś. Tomasza
(przy placu Szczepańskim). Telefon Nr. 831. Filja ul. Koperaka

Zarząd urządza pogrzeby dla wszystkich stanów, załatwia sam wszy-
stkie formalności, uchylając pozostałej rodzinie wszelkich trudów
Również podejmuje się przewozu zwłok do wszystkich krajów Europy

Posiadając własne KATAKUMBY, odstępują miejsca pojedyncze na
wieczne czasy, lub przyjmują zwłoki do tymczasowego przechowania.

UWAGA. Niektórzy z przedsiębiorców krakowskich ogłaszają się, iż
mój własny wyrób trumien, co jest niezgodne z prawdą, gdyż za-
den z nich nie ma fachowego uzdolnienia, s tem samem i trumien
mu wyrabiać nie wolno, a tylko ja jako majster stolarski prawo
mam i faktycznie trumny wyrabiam.

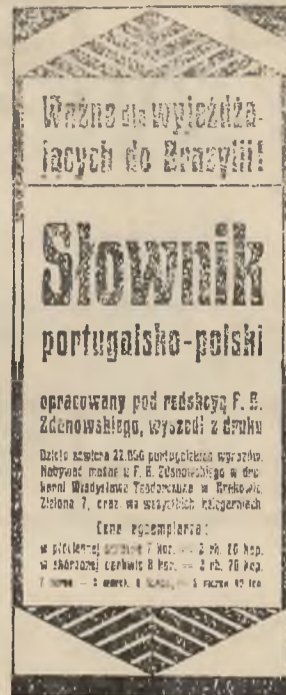
Najtrwalsze, najnowsze, najlepsze Siatki Gazowe

przewyższające system Auerowski, dostarcza bardzo tanio

Pierwsza Krajowa Fabryka Siatek Gazowych.

Biuro i główna sprzedaż: **Julian Tokar, Kraków św. Jana 10.**

Telefon No. 574.

Ważna dla wyprzedza-
jących do Brazylji!

Słownik

portugalsko-polski

opracowany pod redsęę F. B.
Zdenowskiego, wyszedł z druku

Data: liczba 22.056 portugalskich wyrazów
i wyrazów, 11.000 polskich wyrazów i
brazyljskich wyrazów. W Krakowie,
Zielona 7, oraz w wszystkich księgarniach

Cena egzemplarza:
w przedmieściu 7 kor. 20 zł. 10 kop.
w skrajności 8 kor. 20 zł. 10 kop.
7 kor. 20 zł. 10 kop. 2 kor. 20 zł. 10 kop.

Harcyńskie kanarki

Seiferta

tylko krótki czas potrwa
ich sprzedaż. Spiewają
tak w dzień jak w nocy.

Sondermann z Harzu.

ul. Matejski 2 obok Hotelu centr.

Polowanie

na 2474 3

rogacze, zające, kuropatwy, ba-
żanty, kaczki i cietrzewie

jest do wydzierżawienia od za-
raz na lat trzy. Obszar ca-
5000 mórg, cena roczna oko-
ło 2000 koron. Łaskawe oler-
ty nadsyłać do 20 bm. do Ad-
ministracji Dóbr Bobrek koło
Oświęcimsa.

Za 22.000 Kamienica

Kraków, Kanonicza 1. 22.
Wiadomość: Dr. Dadlez, adwo-
kat, ul. Straszewskiego 21.

2394

Skład bielizny

Jedwabne, Sukiennicze,

Flanelowe, angielskie,

Codzień Nowości
Bluzki angielskie

M. Beyer i Spółka

Kraków, Sukiennice.

Na Gwiazdke

sprzedaje, wysprzedając ró-
wnocześnie po cenach wła-
snych wszelkie

pojazdy na resorach,

tak nowe jak używane w dobrym
stanie 2471 12

St. Cyrankiewicz

właściciel składów z wszelkimi pojazdami
w Krakowie,

mieszka: św. Jana 30. — Skład: ul. Sławkowska 32.

Towar najlepszy po cenach fabrycznych możliwie najniższych.

Pończochy, skarpetki, pończoszki dziecięce, mankieci (mitenki) i ręk-
awiczki z każdego materiału jak wełny, bawełny, nici, jedwabiu, bielizna
trykotowa męska i damska.

Nowość! Pończochy i skarpetki kneipowskie z bardzo trwałej galicyj-
skiej przędzy oraz serdaczki i kiptacy damskie i dziecięce
w stylu huculsko-zakopiańskim z pięknym artystycznym wyszyciem.

Przyjmuję większe i mniejsze zamówienia prywatne jako też nadrabianie
pończoch i skarpetek. Udzielam również nauki na wszystkich systemach
maszyn pończosznich — pośredniczę w zakładaniu podobnych pracow-
ni, oraz w sprowadzaniu maszyn na spłaty ratalne miesięczne. —

Poleca się P. T. Rodakom (Rodaczkom) pragnącym wspierać przemysł
krajowy i jedyne w Galicji większe przedsiębiorstwo polskie dające mo-
żność zarobku kilkudziesięciu rodaczkom Pierwsza galicyjska fabryka
Franciszka Wachowicza w Krakowie, ulica Długa Nr. 11.

Podręczny magazyn sprzedaży i zakład fabryczny otwarty z wyjątkiem
niedzieli i świąt od godziny 8 rano do 7 wieczór. 1915 7

Główna Agencja Dzienników i Ogłoszeń Józefa Hopeasa

Antoniny Salomonowej

obecnie 1050

2 Sławkowska 2.

HALA LICYTACYJNA

c. k. Sąd powiatowego cywilnego w Krakowie, św. Jana 3.

Sprzedaż dnia 21 listopada 1906 o godz. 9 i w datach następujących będą sprzedane:

Wagi, lampy, szafa do lamp, mydło krochmal, szwarc, świece, knotki, przecize szwarska, pomadę do czyszczenia metalu i mydélka parfuace.

Kraków, dnia 19-go listopada 1906 roku

Blizsze szczegóły na tablicach, w hali amieszczonych.

Sensacyjna nowosc!

Orkiestra w kieszeni!

Kilka takich instrumentow jest w stanie utworzyć formalną orkiestrę. Instrument stanowi istną harmonijkę z 10 otworami o 20 tonami oraz bebentem do akompaniamentu. Cena instrumentu w eleg. kart. opakowaniu K. 2.50. Takiz instrument o 16 otworach (32 ton), z tonacją tremolowa w ozdobnem opak. 3 kor. Każdy może grać bez nauki. Wysyłkę za poprzedni nadaniem gotówki lub za zaliczką usknteczają Dom eksportowy instr. muz. **Haus Konrad**, w Brax Nr. 953 (w Czechach). Bogato ilustr. polski cennik, zawierający przeszło 1000 rysunków, wysyła fabryka na żądanie darmo i opłatnie. 2/15 10

Macht die Haut zart und weiss

Zawiadomienie.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że z dniem dzisiejszym oddaliśmy zastęps wo naszych wyrobów dla Galicyi zach. wraz z opowodem Przemyskim panu

Bol. Wilkoszewskiemu w Krakowie ulica Wiślana l. 8, który utrzymywać będzie stałe bogaty skład okazów.

Becher & Hildesheim. Wiedeń. 233 fabrykant kas ogniotrwałych i przeciw włamaniu zabezpieczonych.

Dostawcy c. k. Skarbu Państwa austriackiego, tudzież rządów: włoskiego, serbskiego, bułgarskiego i t. d.

baktery, glazury i farby

do podłóg Masę francuską i woskową Nowosc

„Parquet Rose“ Wałeczki elastyczne KIT i GIPS

do zaopatrywania dziur i okien od przeciągów i zimna.

Największy wybór Łatarek stajennych i ręcznych

polecają

Reim i Spółka, Kraków.

Miód pszczelny

świeży tegoroczny jako środek spożywczy i kuracyjny, posyłam pocztą za pobraniem pocztowem w 5. kg blaszankach wraz z opłatą pocztową i opakowaniem po 5 koron i 80 hal; za czystość miodu zaręczam gdyż miód jest z własnej pasieki. Adres zamówień P. Steimach Sosnow p. Siemikowce Galicya. 2337 4

THE CROWN PERFUMERY EXTRA CONCENTRATED Crab Apple Blossom MALUS CORONARIA LONDON PARIS

FABRYKA PASO maszynowych Ignacego Wurm

wj Krakowie, ul. Kanonicza l. 3

Prawdziwa owcza bryndza

wysyłam po bardzo niskiej cenie najlepszą deserową w beczułkach od kilo do 5 kilo po 70 cent, za kilbardzo dobrą majową 5 kilo po 60 za kilo.

Ser szwajcarski 75 ct. 1 kg. Smalinię biała gruba 70 ct. Smalinię wieprzowa 76 ct. Stouina do ba wędzona 70 ct., paprykowa sadło stare 80 ct., miód puy 70 ct., śliwki i powid 24 ct. Papryke różową po 12 kawa surowa od 1.05 ct. do 1.00 poleca 2033

KIEFER LEO — Waarenhaus Leihicz Szepes megye.

Kazimiera Małczyńska

przeprowadziła się ze do ru w Łąszynie do Kołoz ul. Mnichówka 80

i tu dalej prowadzi przemysł domowy. Sprzedaje 2413

Bulion

po 24 K. 20 K. 15 K. 13 K. za

Owoce kandyzowane

po 4 K. Skóry z dzików p. 16 i 11

Zarząd pasieki A Kra

w Jezierzauach ad Borski wysyła w pięciokilowych blaszankach wszystko opłatnie prawdziwy miód lipcowy w cenie 6 kor. 50 a wyborny miód lipowy w cenie 7 kor. Wysyła również miody o szczególnione na kilku wawach a to, stolowy, kasztel, królewski i miody pitac owoc jak Porówezak, Maliniak, Der Wiśniak, Winogroniak, Ozyniak, o pięciokilowych blaszankach wszystko opłatnie w cenach od 6 i 40 kal. do kor. 80 hal. Cenunki życzenie franko. 2326

W zarodowej chlewni Szebni założonej przez c. k. Towarzystwo rolnicze Krakowskie są do spraznia kilkumiesięczne 244

prosięta, knurki i loszki,

czystej rasy

„Yorkshire

po cenie 2 koron za jeden kilogram żywej wagi. Bliz. wiadom. ud

Zarząd dóbr „Szebni” pocztą telegr. i stac. kolei (o 2 metry oddalona) w Moderówce

Zaraz tanio do sprzedania willa

bardzo ładna, w najzdrowszej części miasta. Obszar gruntu 475 żni. Obszerne stajale i wozownia. Cena bardzo przystępna. Bliz. wiadomość. ul. Kozernika Nr

Darmo wysyłam cennik derki na kor

cieple nieprzemak gatunki od Koron firma polska A. WISSBE Wiedeń II. Unt. Donaustr.

Czekolada 231

Zdrowia i Wanilowa własny wyrób poleca **ADAM PIASECKI** Kraków, ul. Długa 10 ul. Floryańska 2. Hotel Drożdżowski

Trzy guldenu

kosztuje paczka poczt. brutto 5 kg pięknie sortowanych ci padków mydła: flotkowych, żanych, heffotrop, Moschus, waliowych, brzoskwinowych, i t. d.

Wysyła za zaliczką Bohem Parfumerie Bodenbacher a/E., Wether 221.

R. DITMAR

c. k. Nadworny Dostawca, Kraków, Rynek 13.

Największy skład lamp elektrycznych, lamp naftowych lamp spirytusowych, żarowych, w najlepszem wykończeniu.

Utrzymuje na składzie

Piece naftowe bez rur i kominów — Kucharki naftowe i spirytusowe, lichtarze, latarnie słupkowe i ręczne, profilki wyroby majolikowe.

Wielki wybór Garniturów na umywalnie, garniturów do kawy i herbaty według najnowszych fasonów. Garniturów do wódki i likierów.

Wylączne zastępstwo.

Szkła belgijskiego marki St. Lambert, porcelany królewskiej fabryki „Korona” w Kopenhadze, szkła i fajansu angielskiego, Figur francuskich do światła elektrycznego.

Rozwóz do domów w plombowanych blaszankach nafty cesarskiej salonowej, oraz prawdziwej amerykańskiej w każdej żądanej ilości, po cenach targowych (W abonamencie na kupony tanciej.) Na prowincye wysyłka nafty w beczkach we wtorki i piatki.

Skład naftowy ul. Grodzka l. 13.

Żadna cena konkurenc. w kucharstwie

nie jest w stanie obalić niezaprzeczonego faktu, że najtrwalszą i najlepszą

domieszką do masła naturalnego

jest

Margaryna ze znakiem koniczyny

ze zjednoczonych Fabryk margaryny i masła

Wien XIV 3 Diefenbachgasse 59.

Do nabycia we wszystkich handlach spożywczych.